

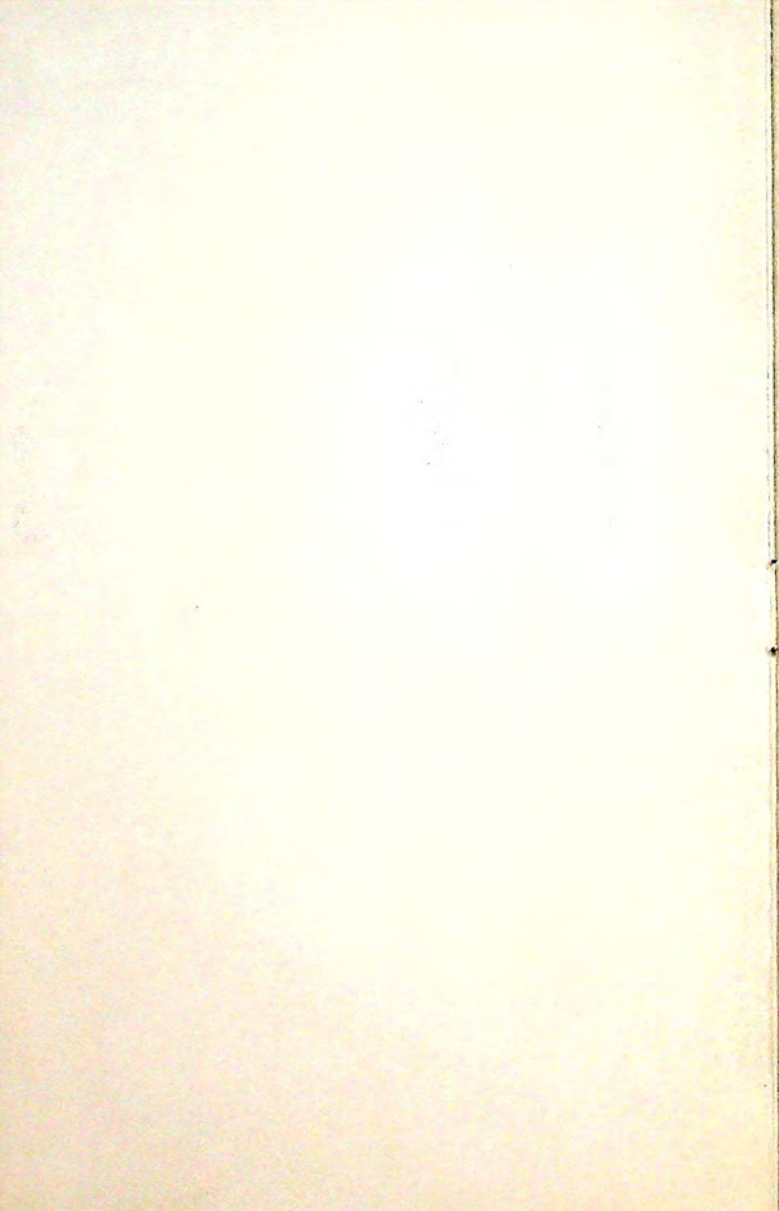
К 7/М 45

120000868957

ОБЕН ФЕСТИВАЛ
МУЗИКАЛНИ ДНИ
1976 г. РУСЕ, БЪЛГАРИЯ

ХVІ МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“
РУСЕ — 1976

Посветен на ХІ конгрес на БКП
и 100 годишнината на Априлското въстание

К О Н Ц Е Р Т
НА СИМФОНИЧНИЯ ОРКЕСТЪР
НА БУКУРЕЩКАТА ФИЛХАРМОНИЯ
„ДЖОРДЖЕ ЕНЕСКУ“

Диригент — з. а. МИРЧА КРИСТЕСКУ

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868957

21 март — неделя

Начало — 19,30 часа

Зала — Дом на културата

448078

ДЖОРДЖЕ ЕНЕСКУ

Първа сюита за оркестър в до мажор

I. Прелюдия

II. Менует, трио

III. Интермедия

IV. Финал

(първо изпълнение)

ПЬОТР ИЛИЧ ЧАЙКОВСКИ

Концерт за цигулка и оркестър опус 35

Соллист — н. а. Йон Войку

КЛОД ДЕБЮСИ

Прелюдия „Следобедът на един фавн“

МОРИС РАВЕЛ

Втора сюита из балета „Дафнис и Хлоя“

I. Зазоряване

II. Пантомима

III. Всеобщ танц

Богати и славни са традициите на БУКУРЕЩКАТА ФИЛХАРМОНИЯ. Основана през 1868 г., за кратко време тя се налага като водещ музикален институт в съседна Румъния, а от 30-те години на нашия век и като един от първите симфонични оркестри в Европа. Може би за това най-голяма е заслугата на Джордже Енеску, който до 1955 г., в продължение на четири десетилетия ръководи симфоничния оркестър и успя да създаде от него първокласен хомогенен ансамбъл от музиканти, които през 1965 г., в негова чест нарекоха филхармонията с името му.

Днес музикалното ръководство на оркестъра е поверено на световноизвестния цигулар Йон Войку, познат и обичан и от нашата публика — носител на званието „Народен артист“ на СР Румъния, и на тримата изтъкнати диригенти: Мирча Бесараб, Михай Бредичану и Мирча Кристеску, с името на когото са свързани редица от най-значителните успехи на състава през последните години.

Букурещката филхармония още от самото си основаване до сега може да се похвали не само с многобройните си успешни гостувания в почти всички страни на Европа, но и с плодотворната си съвместна работа с музиканти от ранга на: Равел, Барток, Стравински и дори Рихард Щраус.

Със симфоничния оркестър са концертирали: Пабло Казалс, Артур Рубинщайн, Вилхелм Кемпф, Карл Бьом, Бруно Валтер, Караян, Рихтер, Давид Ойстрах, Менухин, Фуртвенглер, Барбироли и други прочути диригенти и изпълнители.

ПЪРВА СЮИТА В ДО МАЖОР ОТ ДЖОРДЖЕ ЕНЕСКУ

Написана през 1903 г. и изпълнена за първи път на 11 декември 1904 г. в Париж под диригентството на Габриел Пиерне, Сюита № 1 в до мажор е едно от най-интересните произведения на класика на румънската музика Джордже Енеску. Нейната оригиналност се дължи преди всичко на удивителния синтез на нацио-

налният дух и на богатите европейски традиции, съчетали и мащабния симфонизъм на Вагнер и Брамс, и колористичното изящество на френската музика, по-специално на Форе и Дебюси (от които Енеску се учи по време на специализацията си в Парижката консерватория в края на миналия век).

Първата сюита отбелязва и един по-висок етап в отношението на младия Енеску към народното звукотворчество и използването му в сериозната музика: „Считам, че фолклорът е свършен и използването му в симфоничното творчество е слабост за нас, композиторите, и ненужно разводняване за него. Всеки композитор, според мен, трябва да се вдъхновява от собствените си идеи. Може да се направи само едно изключение при използването на фолклора — в рапсодиите, където народните мотиви са съпоставени, а не преработени. Народният мотив може да се подчертае само чрез динамиката, може и да се повтори, но не трябва да се правят никакви промени, добавяния и пълнежни.“

КОНЦЕРТ ЗА ЦИГУЛКА И ОРКЕСТЪР ОТ ПЬОТР ИЛИЧ ЧАЙКОВСКИ

Единственият цигулков концерт на Чайковски е написан през 1878 година и твърде много прилича на прочутия Първи клавирен концерт (1874—75 г.), макар че му отстъпва по сила и дълбочина. И въпреки това поетичността на музиката и блестящото използване на възможностите на инструмента го нареждат сред най-популярните образци в жанра днес. Характерни за него са преди всичко симфоничната мащабност и виртуозният блясък, съчетани със скромното изящество и лиризма, присъщи на творчеството на Чайковски. Това особено проличава в първата част, където съвсем естествено и леко сдържаната музика на оркестровото въстъпление се сменя от простата и благородна главна тема. Интересното в концерта е, че партиите на солиста и оркестъра са третирани като напълно равноправни.

Виртуозните епизоди на втората част, написана във формата на канцонета, са наситени с много топлина и сърдечност. Мечтателната музика, обграждаща канцонетата, служи за преход към последната част на кон-

церта. Един от нейните мотиви става ключева интонация на главната тема на финала. Втората тема задържа за малко веселия бяг на музиката, която създава у слушателя образите на волното, буйно народно веселие. Третата тема, която израства от втората — женствена и тъжна, като че ли „издига остров на лирика сред безкрайното море на уличния празник“.

Написан и оркестриран за по-малко от месец, концертът е изпълнен за първи път от прочутия Бродски (на когото бил посветен) във Виена през 1881 г. без особен успех. Но не след дълго той се утвърждава като един от най-репертоарните цигулковни концерти, наред с тези на Менделсон, Брамс, Паганини и Бетовен.

КЛОД ДЕБЮСИ е единственият най-последователен представител на импресионизма в музиката. Докато в живописата епохата на импресионизма е свързана с имената на Мане, Моне, Дега, Реноар, то в музиката времето на импресионизма започва и завършва с Клод Дебюси. Неговото изкуство, при все че е твърде самотитно, не е изолирано явление във френската и европейската музика. Корените му откриваме както в дългогодишните традиции на френската музика, така и в творчеството на Вагнер и Мусоргски.

Стилът на Дебюси е изключително оригинален, мелодиката му е чужда на класическата завършеност. Хармоническият му език е свързан с мелодическата линия, като хоризонталните линии на мелодията са своеобразно преплетени с хармонията на неговите произведения. Този напълно нов хармоничен език е характерен и за Вагнеровата опера „Тристан и Изолда“, чийто начални акорди се смятат за изходен пункт на импресионистичния език на Клод Дебюси.

„СЛЕДОБЕДЪТ НА ЕДИН ФАВН“ е прелюдия към едноименната поема на Стефан Маларме от 1876 г., която Дебюси написва през 1894 год. Тази поетична творба на бащата на френския символизъм Маларме е изпълнена с неясни, смътни и неуловими състояния на духа. Основен герой в безсюжетната поема е Фавнът — митологично същество, с кози крака, което античните гърци са считали за покровител на природата. Външно

действие в поемата почти няма — Фавнът, лениво дремещ на пясъка на брега на морето в приказната Аркадия, мечтае за нимфите. Дебюси гениално е уловил настроението на поезията на Маларме. Всъщност на импресионистичната поетика е особено близко улавянето на настроението, съзерцанието и сливането с природата, безкрайното търсене на нюанса. В този смисъл „Фавнът“ на Дебюси е шедьовър на импресионизма. След като Маларме чул прелюдията, възкликнал: „Тази музика продължава емоциите на моята поема и я допълва още по-увлекателно, отколкото биха могли да направят това думите“. В прелюдията доминират „маговите“ оркестрови нюанси. Темата на Фавна, една изключителна по своята гъвкавост и своеобразие мелодия (твърде типична за своя автор), е изложена в началото от флейтите, които звучат в нисък регистър със сурдина. Тази тема звучи твърде тъмно, дори „лениво“, наситена е с характерен колорит. Звуковият поток е спокоен, звучи рапсодично. Поразителна е гъвкавостта на мелодичната линия. Музиката на „Следобедът на един фавн“ не е само живописна. Тя е преди всичко осезаема. Не случайно, като говорят за нея, много изследователи си служат със зрителини образи.

МОРИС РАВЕЛ

„Дафнис и Хлоя“ — втора сюита

Подчертаната изисканост и изтънченост на музикалния импресионизъм, под чието силно влияние е и Равел в периода на създаването на своя известен балет „Дафнис и Хлоя“ (1909—12 г.), се оказва изключително съзвучна на сюжетния първоизточник на творбата — едноименната любовно-буколическа повест на римския писател Лонг (II—III в. сл. н. е.).

Равел, като определя своето произведение като „хореографическа симфония в три части“ ни подсказва и една от неговите най-съществени особености — наличието на единно музикално-драматургично развитие с ярко изразен симфоничен характер. Може да се предположи, че именно това е подтикнало композитора да напише двете известни симфонични сюити. Втората от тях започва с изключително поетична картина на зазо-

ряването, в която импресионистичната оркестрация се откроява с цялата си пишна многобагреност; пред пещерата на нимфите овчари (сола на флейта и кларинет — пиколо) разбуждат копнеещия за Хлоя Дафнис. Пантомимата на двамата влюбени, илюстрираща красивата древна легенда за възвишената и печална любов на бога Пан към нимфата Сиринкс, прераства във всеобщ екстатичен танц на вакханки и пастири, прославящи великата сила на любовта.

ЙОН ВОЙКУ — един от най-изявените представители на румънското музикално изпълнителско изкуство, е отдавна познат и обичан и от българската публика.

Роден през 1925 год., той завършва Букурещката консерватория „Чиприян Порумбеску“, след което специализира цигулка при Джордже Енеску, Ямполски и Давид Ойстрах.

Седемнадесетгодишен Йон Войку прави големия си дебют в Букурещ с ре мажорния концерт на Паганини, за да спечели завинаги възторга и признанието на публиката и критиката.

През 1941 г. той е назначен за солист на оркестъра при Букурещкото радио, а от 1945 г. е първи солист на филхармонията „Джордже Енеску“. В репертоара му влизат редица произведения от различни автори и епохи, като голяма част от тях са от съвременни автори и негови собствени композиции.

На изкуството на Йон Войку са присъщи преди всичко изключителната виртуозност, изразителността на музикалната фраза, блестящият тон и богатата емоционалност.

Навсякъде, където Йон Войку е концертирал, музикалната критика е давала най-висока оценка на изпълнителското му майсторство. Многобройни са неговите концерти по радиото и телевизията в Румъния, СССР, Полша, Финландия, Англия, Франция и други страни.

Йон Войку е носител на званието „Народен артист“ и на Националната награда на Румъния.

